

Mødet den 23de April.

^{382/95}. I Mødet for lukkede Døre den 7de November 1895 blev der efter Forslag af Overretssjæffører Kjær indledet en Forhandling om Betimeligheden af at søge Kommunens Grænse udvidet imod Syd ved Indkøb af den nærmeste Del af de til Hovedgaarden Marselisborg hørende Marker og Indlemmelse af det købte under Aarhus Kommune.

Man sluttede Forhandlingerne med at anmode Forslagsstilleren om underhaanden hos Ejeren, daværende Minister for offentlige Arbejder Jørgensen, at forhøre, om denne maatte være tilbøjelig til at afhænde den paagældende Del af Gaardens Jorder, eventuelt om hele Gaarden med Underliggende af Skove m. v. kunde faas til Købs og da til hvilken Pris.

Denne Anmodning til Forslagsstilleren blev derhos gentaget, da denne i Mødet den 14de Novbr. f. A. paa Grund af nogle i Pressen fremkomne Meddelelser om det tilsigtede Køb havde begæret sig fritaget for at udføre det ham tildelte Hverv.

I Mødet den 28de f. M. meddelte derefter Overretssjæffører Kjær Oplysning om det foreløbige Resultat af hans Forhandlinger med Trafikminister Jørgensen, der havde stillet sig imødekommende til Byraadets Ønske.

I Mødet den 9de Januar d. A. blev der dernæst nedsat et Udvalg, bestaaende af Budgetudvalgets Medlemmer — dog med Undtagelse af Wulff, der var syg, — samt Baune og Petersen, til at afgive Erklæring navnlig om, hvor meget Areal man endelig burde bestemme sig til at købe, og Størrelsen af den Pris, man burde give.

I Møderne den 23de Januar, den 6te og 20de Februar blev der forhandlet om Sagen paa Grundlag af Udvalgets Indstilling, saaledes at man i det sidste Møde endelig vedtog at tilbyde Ejeren af Marselisborg at afkøbe ham de tvende imellem Skanderborg Landevej og Havet liggende Jordlodder for en Pris af 4000 Kr. pr. Tønde Land og den Vest for Skanderborg Landevej beliggende Lod for 2000 Kr. pr. Tønde Land. For hele Marselisborg skulde der ved eventuelt Forkøb paa den under

Forhandlingerne omtalte Maade bydes 1,100,000 Kr., hvori Købesummen for de ovennævnte 3 Lodder afgaar.

Det overdroges derhos til Kasseudvalget med Baune som Suppleant for Wærum i dennes eventuelle Forsald at føre de paagældende Forhandlinger.

I Mødet den 12te Marts meddelte Kasseudvalget Underretning om, hvad der hidtil var passeret, og i Mødet den 9de d. M. foretoges Sagen paa ny, idet Udvalget, der hidtil havde ventet paa en Sammenkomst med Minister Jørgerslev, naar denne, som af ham stillet i Udfigt, i Paasketiden besøgte Marselisborg, meddelte, at Ministerens Rejse hertil ikke var blevet til noget, og at Udvalget derfor agtede at søge en Forhandling med ham i København for der saa vidt muligt at træffe endelig Overenskomst i det Omfang, som Raadet maatte bestemme. I Anledning af denne Indstilling bemyndigedes Udvalget i det omtalte Møde til at afslutte bindende Overenskomst med Minister Jørgerslev om Køb af de nærmest liggende Marker af Marselisborg og eventuelt Køb af hele Gaarden, i det væsentlige paa det i Mødet den 6te Februar vedtagne Grundlag.

I nærværende Møde meddelte derpaa Udvalget, at det i forrige Uge havde opnaaet den omhandlede Sammenkomst med Minister Jørgerslev i København og med ham afsluttet nedenstaaende Overenskomst om Køb af enkelte Dele af Marselisborg straks, og med Ret for Kommunen til at erholde hele Gaarden med Underliggende til Købs ved Ejerens Dødsfald for en forud bestemt Sum.

Da Sælgeren, Minister Jørgerslev, allerede var afgaaet ved Døden to Dage efter Afslutningen af denne Overenskomst, indstillede Udvalget, at Byraadet samtidig med, at det tiltraadte Overenskomsten, straks gjorde den Kommunen tilkommende For købsret gældende.

Den omhandlede Overenskomst og Udvalgets derpaa tegnede Indstilling er jaalydende:

„Mellem Ejeren af Marselisborg og Aarhus Byraads Kasseudvalg, under Forbehold af Byraadets Approbation, er sluttet Overenskomst om Afhændelsen af det til Marselisborg Hovedgaard hørende Areal, som ligger mellem Havet

og Skanderborg Landevej, begrænset af Strandalléen og en Linie, der fra denne drages til Ellemarksvej, samt af denne Vej indtil Skanderborg Chaussée, for en Pris af 30 Dre pr. Kvadratalen, samt et Areal beliggende Vest for Skanderborg Landevej og i øvrigt begrænset af Vejen, der forbi Renovationsskulerne fører til Jernbanen, for 25 Dre pr. Kvadratalen.

Købekontrakt oprettes i dette Foraar, og der betales da Kr. 25,000; Resten af Købesummen betales i Decbr. d. A., og den forrentes ikke i Mellemtiden fra Kontraktens Oprettelse til Betalingsdagen.

Ejeren sørger for Fraskilning af det omhandlede Areal og leverer Aarhus By dette frigjort for Behæftelser.

Arealet overleveres samtidig med Skødets Udstedelse med Undtagelse af en Mark, som i dette Foraar bliver udlagt med Kløver, af hvilken Ejeren forbeholder sig Brugen i Sommeren 1897 imod at svare den dertil svarende forholdsvise nuværende Forpagtningsafgift, dog at Kommunen har Tilladelse til om ønskes at anlægge Veje paa Arealet tidligere.

Skatter og Afgifter betaler Køberen fra 1ste Januar 1897 at regne.

Endvidere er Ejeren med Udvalget bleven enig om, at der ved Ejeren's Dødsfald skal tilkomme Aarhus Kommune Forkøbsret til Marjelisborg Hovedgaard med Biejendomme, saaledes som Ejendommen nærmere er beskrevet i den Jordebog, som bliver at overlevere Aarhus Kommune samtidig med Købekontraktens Oprettelse, dog paa Betingelse af, at denne Forkøbsret gøres gældende i Ejeren's Dødsbo jenseit 3 Maaneder efter Dødsfaldet. — Ejendommen betales af Aarhus Kommune med Kr. 700,000. Købesummen betales i den første Juni eller Decbr. Termin, der falder 3 Maaneder efter, at Forkøbsretten er gjort gældende, og Indtægter af Ejendommen og Renter af Købesummen à 4% p. A., Skatter og Afgifter opgøres fra den Dag, Forkøbsretten er gjort gældende.

Ejeren anbefaler Aarhus Kommune, i Tilfælde af, at Forkøbsretten bliver gjort gældende, da at beholde i sin

Tjeneste de Funktionærer, der i længere Tid have været knyttede til Administrationen af Ejendommen, hvorhos han vilde sætte Pris paa, om der lejlighedsvis kunde blive Udgang for Marselisborg til at faa Vand fra Aarhus Vandværk mod den sædvanlige Afgift.

Omkostningerne ved Handelen deles, dog at Skødets Tinglæsning betales af Køberen.

- p. t. København, den 18de April 1896.

Forinden Underskriften bemærkes, at Ejeren lover at administrere Marselisborg i samme Aand som hidtil.

H. P. Jørgensen.

Aarhus, den 21de April 1896.

Paa Kasseudvalgets Begne
F. Westergaard.

Foranstaaende Overenskomst, som Udvalget har sluttet med afdøde Minister Jørgensen, tillader Udvalget sig at indstille til Byraadets Approbation, ligesom Udvalget foreslaar, at Byraadet nu gør den i Overenskomsten omhandlede Forkøbsret gældende.

Kasse- og Regnskabsudvalget, den 22de April 1896.

P. U. B.

F. Westergaard.

Til
Aarhus Byraad."

Byraadet vedtog enstemmig — under Forventning af Indenrigsministeriets Samtykke — at tiltræde den afsluttede Overenskomst og straks at gøre Kommunens Forkøbsret gældende.

(Se næste Møde.)

³/₉₆ — 7. Efter Indstilling af Udvalget for Bygninger og Inventar meddeltes der Efterbevilling for følgende Overstridelser af Kommunens Budget for forrige Aar:

Konto XVIII 8 Telefoner 15 Kr. 10 Dre
— — 11 b Opsyn ved Badeanstalterne,
disjes Udsætning og Ind-
tagning 143 — 18 —
(Se Møderne den 16de d. M. og den 18de Juni.)

^{12/96} — 12. Efter Indstilling af Udvalget for Alderdoms-
understøttelse af 15de d. M. afgjordes der en Del Begæringer
om saadan Understøttelse.

(Se Møderne den 9de og 30te d. M.)

^{107/96}. Fra Amtet forelaa der til Erklæring Opgørelse
med Bilag over de af Horsens Ræmmerkasse i 1894 forskudsvis
udredede Delinkvent- m. fl. Omkostninger, der ere anmeldte til
Repartition paa Amtets Købstæder med 3702 Kr. 61 Dre.

Efter forud derover modtagen Erklæring fra Udvalget for
Gennemgaaelse af slige Opgørelser vedtog man at tilbagefende
den foreliggende Opgørelse under Henvisning til de af Kommune-
bogholderen til samme fremsatte Bemærkninger.

^{143/96}. Malermester H. Chr. Secher havde andraget om
som Vederlag for den Grund, han forrige Sommer afstod til
Gadeudvidelse ud for hans Ejendom, Hjelmensgade Nr. 6, nu at
maatte faa Fortovet ud for hans der nyopførte Ejendom istand-
sat paa Kommunens Bekostning, men da det oplystes, at Hjel-
mensgade endnu er en privat Gade, fandt Byraadet ikke at
kunne tage noget Hensyn til det fremkomne Andragende.

^{156/96}. Ved at tilstille Byraadet et Antal Eksemplarer af
Cirkulære af 25de Februar d. A. fra Ministeriet for Kirke- og
Undervisningsvæsenet til Skoledirektionerne tilligemed det dertil
hørende Skema til Fasttættelse af Reguleringssummen for Skole-
lærerembederne, havde Provsten for Aarhus Købstads og Hasle
Herreds Provsti i Skrivelse af 30te f. M. henstillet til Over-
vejelse, om det ikke, da der her i Byen ikke findes Embeder med
faste Lønninger, idet Lærerpersonalet lønnes i Genhold til Regle-
ment af 28de April 1892, vilde være hensigtsmæssigt at ansøge

om Ministeriets Samtykke til, at Reguleringssummerne for Aarhus Købstads Lærerembeder bleve fastsatte een Gang for alle til en Sum, der var lig med den vedkommende Lærer eller Lærerinde til enhver Tid tillagte Løn og Gennemsnitssummen af Skolepenge for samtlige Skolers Embeder i Tiaaret fra 1ste April 1886 til 31te Marts 1896.

Efter forud modtagen Betænkning over denne Sag fra Udvalget for Skolevæsenet, vedtog Byraadet ved at tilstille Skoledirektionen Forslag til Fastsættelse af Lærerembedernes Reguleringssummer, gældende for Tidsrummet fra 1ste April 1896 til 31te Marts 1906, at udtale sig i Overensstemmelse med Provstens foranstaaende Henstilling, under Henviisning til, at den i Cirkulæret opstillede Fordring om, at Reguleringssummerne skulle fastsættes for Embederne og ikke for Lærerne, ikke lader sig gennemføre for Aarhus Kommunes Vedkommende, da Lønnen, der i Følge de gældende Lønningsregulativer (for Overlærerne af $11\frac{1}{2}$ 84 og for det øvrige Lærerpersonale af $28\frac{1}{4}$ 92), er knyttet til Lærernes og Lærerindernes Personer og retter sig efter deres Tjenestetid, men ikke er tillagt bestemte Embeder. Man vilde derfor foreslaa Reguleringssummerne i hvert enkelt Tilfælde anset til vedkommende Lærer eller Lærerindes nuværende Løn efter den gældende Skala, forøget med 96 Kr., som er Gennemsnitssummen af Skolepenge for samtlige Kommuneskolers Embeder i Tiden fra den 1ste April 1886 til den 31te Marts 1896 (hvorved bemærkes, at Overlærerne i Følge Regl. af $11\frac{1}{2}$ 84 ikke have Andel i Skolepenge), samt med de Lønningsforhøjelser, der ville finde Sted i det paagældende Tiaar.

Med Svaret fulgte derhos fuldstændig Liste over Kommunens nuværende faste Lærerpersonale med Angivelse af deres nuværende Løn og den dem tilkommende Stigning. Herved er der alene at bemærke, at 3 Lærere og 4 Lærerinder endnu ikke lønnes efter Regl. af $28\frac{1}{4}$ 92, da deres Løn efter Lov af $8\frac{1}{3}$ 56 er større, end den vilde blive efter dette Regulativ, og de derfor i Henhold til dettes § 8 oppebære det overskydende som personligt Tillæg. Beregningen af disses nuværende Løn er angivet i 2 vedlagte Bilag. (Sfr. Sag Nr. 203/96 i Mødet den 21de Maj.)

170/96. Et fra N. C. Walsted indkommet Andragende om Tilladelse til Opstilling og Afbenyttelse 2den Pintsedag og Grundlovsdagen af en Kraftprøve paa Ferdinandspladsen i Ris Skov eller i „Bennelyst“, fandtes der ikke Anledning til at bevilge.

171/96. Efter derom under 15de d. M. fra Dampskibsfører Jens Nicolajsen indkommet Andragende tillodes det denne indtil videre ud for den Kommune tilhørende Grund ved Stranden ved Ris Skovs Station, imellem Jernbanens Indhegning og Vejlbj Skellet, at maatte anlægge og afbenytte en Anlægsbro for en af ham paatænkt Dampbaadsfart til Ris Skov, dog saaledes, at Andrageren selv maa træffe Overenskomst med de private Personer, som maatte have Interesser paa dette Sted. (Se Mødet den 23de Januar.)

176/96. Efter derom fra Pedel ved Nørrebros Bysskole M. Andreasen foreliggende Andragende, der er anbefalet af Udvalget for Skolevæsenet, tilstodes der indtil videre dennes Søn, Ejnar Frederik Andreasen, en ekstraordinær Friplads i den højere Borger-Drengeskole.

177/96. Efter Indstilling af Udvalget for Skolevæsenet i Skrivelse af 20de d. M. bestemtes det, at det ekstraordinære Lønningstillæg paa 300 Kr., som for indeværende Aar har været tildelt nu afdøde Lærer Chr. Hansen, skal overgaa til Lærer Petersen-Grønlund, der staar nærmest i Anciennitet.

178/96. I Anledning af et fra Bestyrelsen for Aarhus Bæverterforening under 20de d. M. fremkommet Andragende om, at Byraadet ved Revisionen af Vedtægten for Antallet af Bævertningsborgerstaber her i Kommunen vilde virke hen til, at der blev tillagt de Borgere her i Byen, som i en Række have drevet Gæstgiveri, en vedtægtsmæssig Ret til ved foresaldende Ledighed at faa Gæstgiverborgerstaber ombyttet til Borgerstaber som Værtshusholder, Restauratør eller Konditor, vedtog man at svare, at en i denne Retning gaaende Vedtægtsbestemmelse — efter hvad man mener at have bragt i Erfaring — som uforenelig med de gældende Lovbestemmelser ikke vilde have Udlygt at opnaa

ministeriel Approbation, og at Raadet derfor ikke mente at kunne foretage Skridt i den attraaede Retning.

179/96. Efter Indstilling af Bestyreren af „Sjyllands Handelsakademi“ tildeltes der Marie Frederikke Kirstine Højberg, Datter af Købmand Højberg, Jægergaardsvvej, og Niels Nielsen, Søn af Købmand Nielsen, Knudrisgade, hver en af de 2 halve Fripladser, hvis Oprettelse er bekostet af Kommunen.

180/96. Da Ejendommen Matr.Nr. 200 af Aarhus Bygrunde, beliggende paa Fiskergade, skal ombygges, blev der fastsat en ny Byggelinie for denne Ejendom, saaledes som det er vist paa et under Sagen fremlagt Rids, paa hvilket der derhos ogsaa er foreslaaet ny Byggelinier fastsatte, for saa vidt angaar andre Dele af Fiskergade; for disse Liniers Vedkommende vedtog man at indhente Erklæring af Udvalget for Byens Udvidelse og Bebyggelse, forinden Bestemmelse tages.

(Se Mødet den 9de Juli.)

181/96. Til Efterretning toges to gennem Udvalget for det offentlige Slagtehus og for Rødkontrollen indkomne Beretninger om Kontrollen med slagtet og indført Rød i afvigte Januar Kvartal.

Begge disse Beretninger ere optagne i Tillægget.

(Se Mødet den 20de August.)

190/96. Forinden Forhandlingerne om Dagsordenen paa-begyndtes, mindede Formanden om den nysafdøde Minister for offentlige Arbejder, H. P. Jørgensen, hvorefter Byraadet paa Formandens Forslag vedtog at tilbyde Jord paa den ny Kirkegaard til Gravsted for Ministeren.

Man vedtog derhos at delegere Formanden og Kjer til at repræsentere Byraadet ved Bisættelsen, der foregaar i København.

Som Følge af foranstaaende Beslutning, blev der under 24de d. M. tilskrevet den afdøde Ministers Søster, Fru Marie Bülow, født Jørgensen, saaledes:

„Da Byraadet har bragt i Erfaring, at afdøde Minister for offentlige Arbejder, Godsejer H. P. Jørgensen

til Marselisborg, agtes begravet paa Aarhus Kirkegaard, tilslader Byraadet sig i Betragtning af det særlige Forhold, hvori afdøde i forskellige Retninger har staaet til Aarhus By, samt af hans betydningsfulde Virksomhed for Udviklingen paa forskellige Omraader i vort Fædreland, særlig det kommunale og økonomiske Liv, at udbede sig Tilladelse til at maatte stænke Jord paa Aarhus nordre Kirkegaard til afdødes sidste Hvilested."

Dette Tilbud er modtaget af Ministerens efterladte, og Fru Bülow har i Skrivelse af 29de April til Byraadet udtalt sin Tak for den afdøde derved beviste Ære.

Medet den 30te April.

^{382/95.} Fra vedkommende Udvalg forelaa der Udkast til Købekontrakt med Sælgeren, Trafikminister Jengerslevs Universalarving, Forpagter Bülow paa Ristrup, om Hovedgaarden Marselisborg med underliggende Biejendomme.

Idet Byraadet tiltraadte Udkastet og samtidig underskrev Kontrakten, bifaldt det derhos en af Udvalget med Medkontrahenten truffen Overenskomst angaaende den nærmere Udførelse af Kontrakten, særlig med Hensyn til, at Kommunen imod som Erstatning at faa den Sælgeren tilhørende Del af Besætningen og og Inventariet paa Marselisborg, frasalder Krav paa, at Sælgeren skal udrede Erstatning til Forpagteren for Fravigelse af Forpagtningen for saa vidt angaar den Del af Jorderne, der omfattes af den første Del af Overenskomsten.

Man vedtog derhos at andrage hos Indenrigsministeriet om dettes Samtykke til det foretagne Køb.

Som Følge heraf blev der under 5te Maj d. A. tilskrevet nævnte Ministerium saaledes:

„Imod Syd grænser Aarhus Kommunes Grund op til Hovedgaardens Marselisborgs Marker i Biby Sogn. Efter at Byens Bebyggelse var naaet helt ud til denne Grænse, var en yderligere Udvidelse i saa Henseende standset imod Syd, medens den Mulighed laa nær, at der i et tilgrænsende